

Deliriş İbrahim 6 Bölüm

– Sami Biber · 07 Mart 2021

ZAFERLE DÖNDÜ AMA KELLESİNİ KURTARAMADI

Osmanlı Donanması 21 Mayıs'ta Navarin'e geldi ve bir ay burada kaldıktan sonra 21 Haziran 1045 de doğrudan doğruya Girit Adası üzerine yürüdü. Hedef Girit Adasının Hanya kenti idi.

Önce Aya Todorî'ye asker çıkararak Osmanlı kuvvetleri 27 Haziran 1045 de doğrudan doğruya Hanya kalesini kuşattı.

Girit'i Hakimiyetinde bulduran Venedikliler gafil avlanmışlardı zira Osmanlıların Malta'ya saldıracakları düşünülüyordu. Bu sebeple tüm savunmayı Malta için yapmışlardı ve şimdi Osmanlı Donanması tarafından kuşatılmış olan Girit'e yardım da gönderemiyorlardı.

Girit seferine serdar tayin edilen Yusuf Paşa 54 günlük bir kuşatmadan sonra Hanya kalesini ele geçirdi. Burada bulunan Malta şovalyelerine dokunmayıp hepsini serbest bıraktı. Sonrasında Devletten istediği yardımlarla hem gemi hem de barut ihtiyacını tamamladı ve akabinde Hanya Kalesini az bir muhafız ile Hasan Paşa'ya emanet edip kendisi İstanbul'a döndü.

Yusuf Paşa'nın kazandığı bu zafer İstanbul'da büyük sevince yol açmıştı. Padişah İbrahim üç gün üç gece bu zaferi kutladı, halka ihsanlarda bulunuldu, kurbanlar kesildi. Hanya kalesinin ele geçirilmesi tam bir bayram coşkusuyla kutlandı.

Herkes mutluydu. Mutlu olmayan tek kişi ise Vezir-i Âzam Sultanzâde Mehmet Paşaydı.

Yusuf Paşa'nın İstanbul'a dönmesinden kısa süre sonra padişahın huzuruna çıktı.

-Hünkarım bir maruzatım vardır.

-De bakalım lala.

-Yusuf Paşa kulunuz hakkında.

-Yine mi Yusuf Paşa? Adam koskoca bir zafer kazandı. Daha ne istersin? Ne alıp veremediğin vardır Yusuf Paşa ile?

-Hünkarım ! Yusuf Paşa zaferle döndü dönmesine ama bu zafer eksik kalmıştır.

-Anlamadım. Nesi eksik?

-Girit Adasının tamamını alması mümkün ve dahi gerekli olduğu halde sadece Hanya'nın alınması zafer midir sizce de?

Padişah İbrahim düşündü. Evet ya aslında Girit'in tamamı alınmalıydı ve dahi bunun tam fırsatıydı. Oysa Yusuf Paşa sadece Hanya'yı almış, orada da az bir kuvvet bırakarak dönmüştü. Yani bu zafer eksik bir zaferdi.

-Doğru dersin lala peki neden adanın tamamını almadı sence?

Yusuf Paşa ilk kez padişahın sorduğu bir soruya " Siz daha iyi bilirsiniz hünkarım." Demedi.

-Venediklilerden rüşvet almıştır muhakkak hünkarım. Hatta böyle söylentiler bile var.

-Peki lala tedbir nedir? Ne yapmak iktiza eder?

-Benim fikrim böyle üç gün üç gece zafer kutlaması yaptıktan sonra Yusuf Paşa'yı gidermek (öldürmek) doğru olmaz ama mesela Mısır'a nefy (sürgün) edilebilir.

-Tamam lala. Bir düşüneyim. Yusuf Paşa'yı da bir dinleyeyim karar veririm.

Padişah İbrahim Sultanzâde Mehmet Paşa'yı huzurundan çıkardıktan sonra Yusuf Paşa'yı çağırdı huzuruna ve direkt sordu.

-Paşa ! De şimdi bana. Girit'in tamamını alman mümkünken neden seferi yarıda kesip İstanbul'a döndün?

-Sefere devamın zamanı değildi de ondan hünkarım. Zamanı gelince devam edeceğim inşallah.

-Senin için " Rüşvet aldı da o yüzden sefere devam etmedi." Derler. Buna ne diyeceksin?

-Külliyen yalandır sultanım. Size o yalanı söyleyendir asıl Venediklilerden rüşvet alan.

-Bana bu iddiayı kimin iletmiş olduğunu bilir misin ki?

-Bilirim hünkarım. Vezir-i Âzam Mehmet paşadır.

-Yani Vezir-i Âzam Mehmet Paşa mıdır asıl rüşvet alan?

-Evet sultanım. Venediklilerden asıl rüşvet alan odur. Seferin nereye olacağını adamlara bildirmek ve bu sefere engel olacağı vaadiyle Venediklilerden rüşvet almıştır.

-Vay namussuz pezevenk vay. Bir de bana seni Mısır'a sürmemi teklif eder. Paşa! Eğer dediklerin doğruysa onu azlederim, değilse seni Mısır'a sürerim bunun farkındasın değil mi?

-Beli Sultanım.

Yusuf Paşa, huzurdan çıktıktan sonra doğruca Valide Kösem Sultan'a gidip olanı biteni, kendisinin Mısır'a sürülebileceğini anlattı. Bunun üzerine Valide Kösem Sultan ve Anadolu Kazaskeri Karabaşzâde Hüseyin (Yani Cinci Hoca) doğruca padişahın huzuruna çıkıp Yusuf Paşa'nın Mısır'a sürülmesinin çok yanlış bir karar olduğuna ikna etmeye çalıştılar Padişah İbrahim'i.

Padişah İbrahim bu işten çok sıkılmıştı

“Tamam valide... Senin dediğin gibi olsun kazasker efendi. Yusuf Paşa’yı Mısır’a sürmeyeceğim.” Diyerek her ikisine de söz verdi ama içi de içini yiyordu. Sonunda dayanamadı ve her iki paşayı da huzurunda yüzleştirdi.

Bu yüzleştirme sonucunda rüşvet almakla suçlanan Yusuf Paşa’nın böyle bir rüşvet almadığı, tam tersine Sultanzâde Mehmet Paşa’nın “ Merak eteyin ben bu sefere mani olacağım.” Diyerek Venediklilerden 60.000 Flori aldığı kesinleşti. Huzura çağrılan Venedikl diplomatlar Yusuf Paşa’ya herhangi bir rüşvet vermediklerini ama Sultanzâde Mehmet’e seferi engellemesi karşılığında 60.000 Flori verdiklerini, Mehmet Paşa’nın kendilerini kandırdığını itiraf etmişlerdi. Yani Sultanzâde kurnazlık yapıp Venediklilerden para almış ama karşılığında onlara hiç bir şey vermemişti. Lakin bu yaptığı da affedilir şey değildi.

Sultan İbrahim öfkeyle gürledi:

-Sadaret mührünü geri ver bre mel’un!

Sultanzâde ava giderken çok fena avlanmıştı ve sonunun bir önceki sadrazam gibi idam olacağını düşünüyordu.

-Bağışlayın sultanım. Çok büyük hata ettim.

-Dua et Devlet-i Âliye’ye ihenet edip seferin nereye yapılacağını söylememişsin. Dua et gerçekten de seferi engellemek için hiç bir şey yapmamışsın. Sadeve Venediklileri kandırıp onlardan para almışsın. Canını bağışladım. Şimdi defol gözümün önünden.

Sultanzâde Mehmet Paşa içinden “ Çok şükür kefeni yırttık” Diyerek huzurdan çıktıktan sonra canı zaten çok sıkılmış olan Padişah İbrahim, Yusuf Paşa’ya döndü. Öfkesi tavan yapmış bir vaziyette Yusuf Paşa’ya emretti.

- İç-ilinde olan beylerbeyiler ile hemen git var, Girid’i bütün al.

Daha biraz önce Padişahın gazabından kıl payı kurtulmuş olan Yusuf Paşa, biraz da sırtını Valide Kösem Sultan’a ve Cinci Hocaya dayamış olmanın rahatlığı ile hayatının en büyük hatasını yaptı.

- “Pâdişâhım! Re’âyâyâ kereste salınup hâlâ gemiler yapılmak üzeredir ve vaktimiz erba’în esnâsıdır, mevsim-i sefer-i bahr olmadığından kat’-ı nazar ol kadar mîrimîrânlara ol cezîrede güncâyış yoktur ŞİMDİ GİDEMEM. ” [Naima Tarihi, Katip Çelebi- Tuhfet-ül Kibâr fî Esfâr-i Bihar]

" Şimdi Gidemem" Sözü Sultan İbrahim'i çileden çıkardı.

-Bre sen ne dersin mel'un? " Ben sana git derim, sen gidemem dersin. Hünkarının emrine karşı mı gelirsin?

Yusuf Paşa daha ağzını açıp cevap vermeden bağırđı:

-Bostancılar ! Alın götürün bu mel'unu. Çok ivedi olarak alın kellesini.

Hep hedef tahtasında olan ama Kösem Sultan ve Cinci Hüseyin'in destekleriyle bir sürü badire atlatan Yusuf Paşa, en sonunda bizzat kendi dilinin cezası olarak idam edildi. Evet, Hanya Fatihî Yusuf Paşa, kazandığı zafer ve valide Sultan ile Cinci Hocadan gördüğü destek sebebiyle fazlaca havalara girmişti ama maalesef bu havaları sonu oldu.

Konya'yı görmüş müydü bilmiyorum ama Hanya'yı görmekle kalmamış feth etmişti ve maalesef bu fetih canına mal olmuştu dolaylı yoldan.

Peki gerçekten de Osmanlı Devleti'nin Akdeniz hakimiyeti için mutlaka gerekli olan Girit Adası tamamen alınabildi mi daha sonra?

Sizleri merakta koymayayım.

Alınmasına alındı ama Sultan İbrahim zamanında değil. Ođlu IV Mehmet zamanında...Köprülü Fazıl Ahmet Paşa tarafından...İbrahim zamanındaki ilk seferden yaklaşık 25 sene kadar sonra1669 yılında.

Devam edecek.